

## รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE MODEL เพื่อพัฒนาทักษะ

## ความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย\*

LEARNING MANAGEMENT BY USING PLACE MODEL FOR DEVELOPING  
TEACHER PROFESSIONAL SKILLS OF PRESCHOOL TEACHER STUDENTS

วิราณี สุขทรัพย์\*, ดุจเดือน ไชยพิชิต

Wiranee Suksaph\*, Dudduan Chaipichit

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอนแก่น ประเทศไทย

Faculty of Education, Northeastern University, Khon Kaen, Thailand

\*Corresponding author E-mail: wiranee142745@gmail.com

## บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ PLACE Model และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model การวิจัยเป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ PLACE Model และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ PLACE Model กลุ่มทดลอง คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 2 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินทักษะความเป็นครูมืออาชีพ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหา และความต้องการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัย มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1) หลักการ แนวคิดทฤษฎี 2.2) วัตถุประสงค์ 2.3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม 2.4) การวัดและประเมินผล และ 2.5) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง 3) ทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ PLACE Model ในภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ 4) ความพึงพอใจของนักศึกษาครูปฐมวัยต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

**คำสำคัญ:** รูปแบบการจัดการเรียนรู้, PLACE MODEL, ทักษะความเป็นครูมืออาชีพ, นักศึกษาครูปฐมวัย

## Abstract

This research aimed to 1) Study the problems and needs in learning management 2) Develop a learning management model using the PLACE Model and 3) Study the results of using the learning management model using the PLACE Model. The research was a research and development process divided into three phases: 1) Study of the problems and needs in learning management 2) Development of learning management models using the PLACE Model and 3) Study of the results of using the learning management models using the PLACE Model. The experimental group consisted of 25 second-year early childhood education students selected by cluster random sampling. The instruments used included 1) the learning management model using the PLACE Model; 2) lesson plans; 3) a professional teaching skills assessment form; and 4) a satisfaction assessment form. Data were analyzed using percentages, means, and standard deviations, and content analysis. The research results found that 1) the overall problems and needs in organizing learning to develop professional teaching skills of early childhood teacher students were at a high level; 2) The learning management model using the PLACE Model to develop professional teaching skills for early childhood teacher students has 5 components: 2.1) principles, theoretical concepts, 2.2) objectives, 2.3) steps in organizing activities, 2.4) measurement and evaluation, and 2.5) roles of those involved. 3) the professional teaching skills of students who learned with the learning management model using the PLACE Model were overall higher than the set criteria; and 4) the overall satisfaction of early childhood teacher students with the learning management model using the PLACE Model to develop professional teaching skills was at the highest level.

**Keywords:** Learning Management Model, PLACE MODEL, Professional Teaching Skills, Early Childhood Teacher Students

## บทนำ

การพัฒนาเด็กปฐมวัยถือเป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดในการวางรากฐานชีวิตมนุษย์ จึงได้รับความสำคัญจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง โดยมีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหลายภาคส่วน ทั้งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) โดยมีกรอบนโยบายและกฎหมายสำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ที่กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ครูปฐมวัยในฐานะผู้จัดการเรียนรู้จึงเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างทุนมนุษย์ของประเทศ จึงจำเป็นต้องได้รับการผลิตและพัฒนาอย่างมีคุณภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ

แม้การจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยมีอัตราการเข้าถึงสูง (อายุ 3 - 4 ปี ร้อยละ 85 และอายุ 5 ปี ร้อยละ 99) แต่คุณภาพยังคงเป็นปัญหา เด็กร้อยละ 25 - 30 มีพัฒนาการล่าช้า ร้อยละ 40 ของนักเรียนชั้น ป.1 มีสติปัญญาต่ำกว่ามาตรฐาน และร้อยละ 23 มีความฉลาดทางอารมณ์ในระดับที่ควรได้รับการพัฒนา (ฉัตรวิไล สุรินทร์ขุมพู, 2564) ปัญหาเหล่านี้สัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผลสัมฤทธิ์มากเกินไป ขาดการเคารพพัฒนาการตามวัย และครูจำนวนมากยังขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และเชิงรุกที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นความจำเป็นเร่งด่วนในการผลิตครูมืออาชีพที่มีองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เหมาะสมกับบริบทในศตวรรษที่ 21 (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2543)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในฐานะสถาบันผลิตครู ได้ดำเนินการส่งนักศึกษาออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาทุกปี โดยมีการประเมินจากอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง พบว่า นักศึกษาครูปฐมวัยยังขาดความสามารถในการแปลงหลักสูตรสู่แผนจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ขาดการบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติจริง และไม่สามารถใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ของเด็กจึงขาดการมีส่วนร่วม ความคิดริเริ่ม และพัฒนาการที่เหมาะสมในแต่ละด้าน ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้อย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะความเป็นครูมืออาชีพที่สอดคล้องกับแนวคิดสมรรถนะ (McClelland, D. C., 1973); (Spencer, L. M. & Spencer, S. M., 1993) และ ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่และเชิงสร้างสรรค์ (Knowles, M. S. et al., 2005); (Kolb, D. A., 1984); (Bandura, A., 1977)

จากประเด็นที่กล่าวมา แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีทักษะความเป็นครูมืออาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของประเทศ งานวิจัยนี้จึงมุ่งสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ PLACE MODEL สำหรับนักศึกษาครูปฐมวัย โดยมีเป้าหมายให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ และเจตคติในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทการปฏิบัติจริง อันจะช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครู และระบบการศึกษาปฐมวัยโดยรวมอย่างยั่งยืน

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย

## วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ

**ระยะที่ 1** เป็นการการศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาครูปฐมวัย เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้วยการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความต้องการแนวทางในการจัดจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาครูปฐมวัย

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการสอบถาม

ประชากร ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครูปฐมวัย ทั้งหมด 17 สถาบัน จำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครูปฐมวัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan จำนวน 52 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่ม

2. กลุ่มเป้าหมาย ในการสัมภาษณ์ แนวทางในทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ในสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 คน ใช้เกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษาศึกษาปฐมวัย ตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี ได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 แบบสอบถามปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาครูปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ สำหรับสอบถามปัญหาและความต้องการของการพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ในประเด็นด้านความรู้ ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะที่ดี (Attribute) และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามสอดคล้องตรงกับเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด (IOC) ของแบบสอบถาม พบว่า มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89

3.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาครูปฐมวัย โดยมีข้อคำถามแบบปลายเปิด (Opened Form) และสาระครอบคลุมประเด็นที่กำหนด ได้แก่ การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย การจัดการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา ทักษะความเป็นครูมืออาชีพ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย พิจารณาสอดคล้องตรงกับเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด แบบสัมภาษณ์มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

### 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถาม จาก Google Form นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาทำการวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลจากการที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาพิเศษ และ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนเด็กปฐมวัย นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบเพื่อค้นหา ข้อความสำคัญ (Significant Statements) จากนั้นนำมาจัดกลุ่มเพื่อนำมาสรุป เป็นประเด็นข้อค้นพบ (Themes) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis)

#### ระยะที่ 2 แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน

1. การสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย โดยการนำข้อมูลการที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 ด้านสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ และศึกษาแนวคิดทฤษฎีประกอบ ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ (Andragogy Knowles) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive) ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) แนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ (Creative Learning) และแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และนำมาพัฒนาสังเคราะห์ร่างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิดทฤษฎี 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม 4) การวัดและประเมินผล และ 5) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง

2. การตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย และสร้างเครื่องมือประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน แบบทดสอบวัดความรู้ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบวัดทักษะวิชาชีพครูของนักศึกษาครูปฐมวัย จำนวน 20 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน แบบ Scoring Rubric 4 ระดับ และแบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert แบบ 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญผ่านกระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 ท่าน และปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้

3. ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยไปทดลองใช้ (Pilot Study) กับ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 24 คน ใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย ในการสอน จำนวน 7 แผน เป็นเวลา 21 ชั่วโมง เก็บข้อมูลหลังสอนเพื่อหาประสิทธิภาพรูปแบบ ด้วยเครื่องมือ คือ แบบทดสอบวัดความรู้ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบวัดทักษะวิชาชีพครูของนักศึกษาครูปฐมวัย จำนวน 20 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน แบบ Scoring Rubric 4 ระดับ และแบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert แบบ 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

4. ปรับปรุงรูปแบบ เป็นขั้นตอนการปรับปรุงและพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัยโดยการนำผลการศึกษานำร่องมาใช้ปรับปรุงรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

**ระยะที่ 3** การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ คือ 1) ทักษะความเป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัยที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม และ 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาครูปฐมวัยต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย แบบวัดทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย ประกอบด้วย 1) แบบวัดความรู้ 2) แบบประเมินทักษะวิชาชีพ และ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครูปฐมวัยที่มีต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

## ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย ดังตารางที่ 1

**ตารางที่ 1** แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาและความต้องการในการศึกษาทักษะความเป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัย

| ประเด็นสอบถาม                                            | สภาพปัญหา |      |          | ความต้องการ |      |           |
|----------------------------------------------------------|-----------|------|----------|-------------|------|-----------|
|                                                          | $\bar{X}$ | S.D. | ความหมาย | $\bar{X}$   | S.D. | ความหมาย  |
| 1. ด้านความรู้ (Knowledge)                               | 4.42      | 0.08 | มาก      | 4.44        | 0.22 | มาก       |
| 2. ด้านทักษะวิชาชีพ (Skills)                             | 4.06      | 0.17 | มาก      | 4.51        | 0.09 | มากที่สุด |
| 3. คุณลักษณะที่ดี (Attribute)                            | 4.37      | 0.22 | มาก      | 4.53        | 0.30 | มากที่สุด |
| 4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Process) | 4.32      | 0.64 | มาก      | 4.57        | 0.13 | มากที่สุด |
| รวม                                                      | 4.24      | 0.20 | มาก      | 4.51        | 0.51 | มากที่สุด |

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย พบว่า โดยภาพรวมสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.24$ , S.D. = 0.20) และความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.51$ , S.D. = 0.51)



1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ได้แนวทางในการพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพที่จำเป็น ทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย มีลักษณะครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะวิชาชีพ (Skills) และคุณลักษณะที่ดี (Attribute) สรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านความรู้ นักศึกษาครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีความรู้ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าทฤษฎี โดยมุ่งให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุกสนานผ่านกิจกรรมการเล่น อีกทั้งควรมีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม 2) ด้านทักษะวิชาชีพ นักศึกษาครูจำเป็นต้องมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การวางแผน และการทำงานเป็นทีม รวมทั้งสามารถใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และแฟ้มสะสมผลงาน เพื่อสะท้อนพัฒนาการและผลการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม และ 3) ด้านคุณลักษณะที่ดี นักศึกษาครูควรมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครูที่เปี่ยมด้วยความรักและศรัทธาในอาชีพ มีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน และพร้อมที่จะทำงานร่วมกับเพื่อนครู ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้นักศึกษาครูปฐมวัยก้าวสู่การเป็นครูมืออาชีพที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัยมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิดทฤษฎี 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ได้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เตรียม (Preparation) ขั้นที่ 2 เรียนรู้ (Learning) ขั้นที่ 3 ปฏิบัติ (Action) ขั้นที่ 4 สร้างสรรค์ (Creativity) และ ขั้นที่ 5 ประเมิน (Evaluation) 4) การวัดและประเมินผล และ 5) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ผลการประเมินรูปแบบ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.56$ , S.D. = 0.68) และประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้คำนวณจากการทดสอบ

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย ดังนี้

3.1 ทักษะความเป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัยที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม ดังตารางที่ 2

**ตารางที่ 2** สรุปผลทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาครูปฐมวัย ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model

| ผลคะแนน   | ทักษะความเป็นครูมืออาชีพ |                     |                       | รวม<br>(170) |
|-----------|--------------------------|---------------------|-----------------------|--------------|
|           | ด้านความรู้<br>(40)      | ด้านวิชาชีพ<br>(80) | ด้านคุณลักษณะ<br>(50) |              |
| $\bar{X}$ | 36.04                    | 73.66               | 45.70                 | 155.40       |
| ร้อยละ    | 90.10                    | 87.20               | 91.40                 | 91.41        |

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model พบว่า ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) หลังเรียน = 155.40 คิดเป็นร้อยละ 91.41 โดยด้านความรู้มีคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) หลังเรียน = 36.04 มีค่า S.D. = 2.17 คิดเป็นร้อยละ 90.10 ด้านทักษะวิชาชีพมีคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) หลังเรียน = 73.76 มีค่า S.D. = 4.82 คิดเป็นร้อยละ 87.20 และด้านคุณลักษณะ มีคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) หลังเรียน = 45.70 คิดเป็นร้อยละ 91.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาครูปฐมวัยต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model ที่พัฒนาขึ้นมีความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.80, S.D. = 0.10)

## อภิปรายผล

### 1. ผลการวิเคราะห์ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

1.1 ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย จากการสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย พบว่า โดยภาพรวมยังมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามักมุ่งเน้นเนื้อหาทางวิชาการมากกว่าการฝึกปฏิบัติจริง ทำให้นักศึกษายังขาดโอกาสเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีกับทักษะการปฏิบัติที่จำเป็นในห้องเรียน ส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่าง “ความรู้ที่เรียน” กับ “ทักษะที่ใช้จริง” อย่างชัดเจน ทั้งนี้ นักศึกษาต่างตระหนักถึงความจำเป็นในการได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม โดยเฉพาะการวางแผนจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และการประยุกต์ใช้ความรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐานพัฒน์ ไกรสร ที่ยืนยันว่าการบูรณาการประสบการณ์จริงเข้ากับการเรียนรู้เชิงทฤษฎีช่วยลดช่องว่างทางวิชาชีพและทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ปัญหาด้านทักษะวิชาชีพยังคงอยู่ในระดับสูง เนื่องจากนักศึกษามีประสบการณ์ตรงจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริงค่อนข้างน้อย อีกทั้งยังขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะการออกแบบแผนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม รวมถึงการเรียนรู้แบบสหวิชาที่จะช่วยให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่นในหลากหลายสถานการณ์ อย่างไรก็ตาม ความต้องการในการพัฒนาทักษะวิชาชีพกลับอยู่ในระดับมากที่สุด (ฐานพัฒน์ ไกรสร, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย ที่พบว่า การจัดระบบฝึกปฏิบัติจริงควบคู่กับการสะท้อนผลการเรียนรู้มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะวิชาชีพและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพครูได้อย่างมีคุณภาพ ในด้านคุณลักษณะของความเป็นครู พบว่า นักศึกษายังขาดโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบในวิชาชีพอย่างเป็นระบบ กิจกรรมส่วนใหญ่ยังคงมุ่งเน้นไปที่ความรู้และทักษะทางวิชาการ ขณะที่กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือการสะท้อนตนยังมีไม่มากพอ แต่ความต้องการในด้านนี้กลับอยู่ในระดับสูงสุด ซึ่งสะท้อนว่านักศึกษาตระหนักว่าความเป็นครูมืออาชีพต้องอาศัยทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เหมาะสมควบคู่กัน สำหรับด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาครูปฐมวัยยังมีข้อจำกัดในการออกแบบการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับบริบทและนโยบายหลักสูตร รวมถึงขาดการฝึกปฏิบัติจริงที่ต่อเนื่องและการสะท้อนผลการเรียนรู้ในรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะ



เชิงบูรณาการได้เต็มที่ (ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย, 2564) อย่างไรก็ตาม ความต้องการในด้านนี้อยู่ในระดับสูงสุด เนื่องจาก นักศึกษาตระหนักว่าการเป็นครูมืออาชีพต้องสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของ ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ แซ่ลิ่ม ที่ชี้ว่าการฝึกปฏิบัติที่มีระบบการนิเทศ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้และความมั่นใจในวิชาชีพครูได้ดียิ่งขึ้น (ธนภรณ์ แซ่ลิ่ม, 2565)

1.2 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ รายละเอียดสามารถสรุปได้ ดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย ที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ร่างกาย, อารมณ์ - จิตใจ, สังคม, สติปัญญา) มีการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติจริงควรเน้นปฏิบัติจริง มากกว่าการสอนทฤษฎีเน้นการเรียนรู้ที่สนุก ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น มีความสามารถ ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การวางแผน การทำงานเป็นทีม มีกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ควรส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพควบคู่กันไป มีจิตวิญญาณความเป็นครู รักและศรัทธาในอาชีพครู มีความเมตตา ทำงานร่วมกับเพื่อนครู ผู้ปกครอง และชุมชนได้ดี และสามารถในการใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือแฟ้มสะสมผลงาน ผลการสัมภาษณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ แซ่ลิ่ม ที่ชี้ว่าการพัฒนา นักศึกษาครูควรมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึงการปลูกฝัง คุณธรรมและจิตวิญญาณความเป็นครู (ธนภรณ์ แซ่ลิ่ม, 2565) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานของ ชัยวัฒน์ ศรีสมบัติ เสนอว่าการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อสะท้อนศักยภาพที่แท้จริง ของผู้เรียนในทุกมิติ (ชัยวัฒน์ ศรีสมบัติ, 2564)

2. ผลการพัฒนารูปแบบ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความ เป็นครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการพัฒนาโดยการสังเคราะห์ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพซึ่งสรุปได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาครูปฐมวัย มีความเหมาะสมกับการพัฒนา ทักษะความเป็นครูมืออาชีพ เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นตอน 5 ขั้นตอน ที่เน้นการ มีส่วนร่วมเชิงรุกของนักศึกษา เช่น การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล การอ้างอิงเหตุผล การจัดประสบการณ์ ให้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอย่างเป็นระบบ นอกจากนั้น ผู้เชี่ยวชาญยังได้ เสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ PLACE Model เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมือ อาชีพสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถถ่ายทอดและประยุกต์ใช้ทักษะเหล่านี้ในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ในส่วนการอธิบายบทบาทครู และการอธิบายบทบาทนักเรียนมีความชัดเจน ส่วนด้านแนวคิดทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ (Creative Learning) และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวทางของ ภาวิดา มหาวงศ์ ก็สอดคล้องกับลักษณะของ PLACE Model ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกระบวนการเรียนรู้ มีอิสระในการคิดและลงมือปฏิบัติจริง ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและเน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลตนเอง (ภาวิดา มหาวงศ์, 2561)

### 3. ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า

3.1 ทักษะความเป็นครูมืออาชีพด้านความรู้สำหรับนักศึกษาครูปฐมวัยที่เรียนด้วยรูปแบบ PLACE Model ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาครูปฐมวัยที่เรียนด้วยรูปแบบ PLACE Model มีคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะความเป็นครูมืออาชีพในองค์ประกอบด้านความรู้สูงกว่าร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มทุกองค์ประกอบ ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติงานเชิงวิชาชีพของนักศึกษาได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kolb, D. A. ที่อธิบายว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์จะเกิดขึ้นอย่างลึกซึ้งเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง เผชิญกับสถานการณ์จริง วิเคราะห์ ประเมิน และปรับใช้ความรู้ในบริบทที่หลากหลาย (Kolb, D. A., 1984) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดการสะท้อนคิดของ Schon, D. A. ซึ่งเน้นการสะท้อนประสบการณ์จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน (Schon, D. A., 1983) เช่นเดียวกับที่ ธนกร อินต๊ะสิน พบว่า การจัดกิจกรรมที่เน้นประสบการณ์ตรงช่วยส่งเสริมทักษะวิชาชีพของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธนกร อินต๊ะสิน, 2562) และ ทิพย์วิมล วังแก้วศิริ และคณะ ที่ยืนยันว่าแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและพัฒนาทักษะวิชาชีพได้อย่างแท้จริง (ทิพย์วิมล วังแก้วศิริ และคณะ, 2562) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า รูปแบบ PLACE Model เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม

3.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PLACE Model นอกจากผลด้านทักษะความเป็นครูมืออาชีพแล้ว นักศึกษายังมีความพึงพอใจต่อรูปแบบ PLACE Model ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.80$ , S.D. = 0.10) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้สามารถตอบสนองความต้องการและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Knowles, M. S. et al. ที่ระบุว่า ผู้ใหญ่หรือผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาจะมีแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้นเมื่อได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ร่วมเรียนรู้ และมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริง (Knowles, M. S. et al., 2005) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Bonwell, C. C. & Eison, J. A. ที่เสนอว่า การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการตั้งคำถาม แก้ปัญหา และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งช่วยเพิ่มพูนความพึงพอใจในการเรียนรู้ (Bonwell, C. C. & Eison, J. A., 1991) งานวิจัยของ สรวงพร กุศลสง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความพึงพอใจในการเรียนสูงขึ้น (สรวงพร กุศลสง, 2562) เช่นเดียวกับผลการศึกษาโดย ลีลาวดี ชนะมาร ที่ระบุว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางช่วยพัฒนาทั้งความพึงพอใจและทักษะวิชาชีพของนักศึกษาอย่างยั่งยืน (ลีลาวดี ชนะมาร, 2563) ดังนั้น ความพึงพอใจที่สูงของนักศึกษาต่อรูปแบบ PLACE Model ไม่เพียงสะท้อนความเหมาะสมของกระบวนการเรียนรู้ แต่ยังแสดงถึงความสอดคล้องกับแนวคิดเชิงทฤษฎีและบริบทของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน

### สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) นักศึกษาครูปฐมวัยมีสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความรู้ ทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะที่ดี

ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อพัฒนาการของนักศึกษาและบริบทการเรียนการสอนจริง ข้อเสนอแนะการนำไปใช้: สถานศึกษาควรปรับปรุงรายวิชาปฏิบัติการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ฝึกปฏิบัติจริง ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นทีม และสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติในวิชาชีพครูได้อย่างครบถ้วน 2) ผลการพัฒนารูปแบบ PLACE Model พบว่าเป็นรูปแบบที่บูรณาการความรู้ทางวิชาการกับประสบการณ์จริงของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสมและเป็นระบบ โดยประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ที่ช่วยให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติได้ครบทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ข้อเสนอแนะการนำไปใช้: ควรจัดอบรมอาจารย์ผู้สอนเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ PLACE Model ในรายวิชาปฏิบัติการสอนต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริงภายใต้สถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง และ 3) ทักษะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาที่เรียนรู้ผ่านรูปแบบนี้สูงกว่าค่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ในภาพรวมสูง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างรอบด้าน ข้อเสนอแนะการนำไปใช้: ควรขยายการใช้ PLACE Model ไปยังรายวิชาอื่นและระดับการศึกษา อื่น ๆ เพื่อประเมินประสิทธิผลในบริบทที่หลากหลาย และอาจใช้แนวทางการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ให้ครูผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและสะท้อนผลการใช้งานจริง รวมทั้งเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างและระยะเวลาในการศึกษา เพื่อประเมินผลลัพธ์ในระยะยาวและนำไปใช้ในการวางแผนหลักสูตร การสอน และการประเมินผลได้อย่างยั่งยืน

## เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู. (2564). การพัฒนาครูปฐมวัยในบริบทประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- ชัยวัฒน์ ศรีสมบัติ. (2564). แนวทางการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยใช้การประเมินเชิงพฤติกรรมและแฟ้มสะสมผลงาน. วารสารการศึกษาและการพัฒนามนุษย์, 7(3), 88-101.
- ฐานพัฒน์ ไกรศร. (2564). การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน. วารสารบริหารการศึกษา, 12(2), 55-72.
- ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย. (2564). แนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. ใน: วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ และคณะ. (2562). การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพครู. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 13(3), 45-61.
- ธนกร อินต๊ะสิน. (2562). การพัฒนาทักษะวิชาชีพครูด้วยกิจกรรมเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง. ใน: รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติด้านการศึกษา ครั้งที่ 6 (หน้า 134-143). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ธนภรณ์ แซ่ลิ้ม. (2565). การพัฒนานวัตกรรมกรณีศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู. วารสารครุศาสตร์ปริทัศน์, 39(1), 112-128.

- ภาวิดา มหาวงศ์. (2561). Active learning และ Creative learning: แนวทางสู่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลีลาวดี ชนะมาร. (2563). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความสามารถและความพึงพอใจของนักศึกษาครู. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบการศึกษา, 5(2), 78-92.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษา: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรวงพร กุศลส่ง. (2562). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่อความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาครู. วารสารการวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่, 11(4), 122-134.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 (ระยะ 3 ปี: 2561 - 2563). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Bandura, A. (1977). Social learning theory. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Bonwell, C. C. & Eison, J. A. (1991). Active learning: Creating excitement in the classroom. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1. Washington, DC: The George Washington University.
- Knowles, M. S. et al. (2005). The adult learner: The definitive classic in adult education and human resource development. (6th ed.). Burlington, MA: Elsevier.
- Kolb, D. A. (1984). Experiential learning: Experience as the source of learning and development. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for intelligence. American Psychologist, 28(1), 1-14.
- Schon, D. A. (1983). The reflective practitioner: How professionals think in action. New York: Basic Books.
- Spencer, L. M. & Spencer, S. M. (1993). Competence at work: Models for superior performance. New York: John Wiley & Sons.